

Вітер з України

Автор:

Павло Тичина

Вітер з України

Павло Тичина

«Вітер з України» Павла Тичини – поетична збірка, у якій поєдналися громадянські мотиви з романтичною настроєвою лірикою***. Світову славу авторові принесли поетичні збірки «Сонячні кларнети», «Замість сонетів і октав», «В космічному оркестрі», «Плуг», «Вітер з України», публіцистичні видання «З минулого – в майбутнє», «Читаю, думаю, нотую», поеми «Шабля Котовського», «Сковорода», «Похорон друга», «З щоденникових записів». Павло Тичина – поет і перекладач, майстер українського символізму, який створив свій унікальний поетичний стиль – кларнетизм.

Павло Тичина

«Вітер з України» (1924)

ВІТЕР З УКРАЇНИ

Нікого так я не люблю,
як вітра вітровіння.

Чортів вітер! Проклятий вітер!

Він замахнеться раз —
рев! свист! кружіння!
і вже в гаю торішній лист —
як чортове насіння...

Або: упнеться в грузлуу ріллю,
піддасть вагонам волі —
ух, як стремлять вони по рельсах,
аж нагинаються тополі!..

Чортів вітер! Проклятий вітер!

Сидить в Бенгалії Рабіндранат:
нема бунтарства в нас: людина з глини.

Регоче вітер з України,
вітер з України!

Крізь скельця

Захід мов з-за ґрат:
то похід звіра, звіра чи людини? —

Регоче вітер з України,
вітер з України!

Чортів вітер! Проклятий вітер!

Він корчувату голову з Дніпра:

не ждіть, пани, добра:
даремна гра!

Ах,

нікого так я не люблю,
як вітра вітровіння,
його шляхи, його боління
і землю,
землю свою.

18. IV 1923

ПЛАЧ ЯРОСЛАВНИ

I

Ліді Папарук

Сніг. Сніжок.

На княжий теремок.

День і ніч круг нього ходить,

плаче голосок:

– Ой князю, князьочку,

чи ти за Дунаєм?

чи ти на Дону?

Дай про себе вісточку,

бо умру.

Прислухається княгиня – тільки сніг,

тільки сніг та сніжок,

та за полем та за лісом

голод-голосок:

Батька війна!

Матері 'ма!

Хто пооре, хто засіє?

– А-а!

Ой, яка пустеля.

Тут княгиня знов:

– Послужи ще ти, вітрило,

вітре-чорнобров!

Десь князь одступає

з жменькою княжат,—

одвертай од нього стріли,

посилай назад.

Прислухається княгиня – а вітру нема,

тільки сніг та зима,

та за полем та за лісом

чути голоса:

Ми тебе одвернем!

Ми тебе пошлем!

Будеш ти лежать, як князь твій,—
каменем...

Ой, яка пустеля.

– Дніпре, Дніпре, сон-дрімайло,
ти нам батько всім.

Встань хоч ти – коли без князя —
царство воскресім.

Царство тихе, праве,
мудре на закон:
щоб одні землі гляділи,
а другі корон.

Прислухається княгиня – тільки сміх,
тільки труситься сміх,
та шумить, шумить шумище
із-під хат, із-під стріх.

Мо' вернувся князь з походу?

Мо' дружина прийшла? —

Прислухається княгиня – брязк мечей
та яса,

та все ближче гол оса:

Ми тебе воскреснем!

Ой, яка пустеля.

ПЛАЧ ЯРОСЛАВНИ

II

Дивний флот на сонці сяє,
гімном небо потрясає,
грає на крилі.

То вертаються титани
чорної землі.

Із далекої літани,
там, де королі.

Що далекая літана
вбила папа-вкраїтана,
та не вбила тих,
в кого кров тече залізна
в жилах молодих,
в кого пісня сонцебризна
і правдивий сміх.

Що шумить-дзвенить верхами?

Що там трусить порохами
вранці на зорі?

То тікаючи туманять
королі й царі.

То за ними отаманять

скрізь пролетарі.

Понад горами, над степом

розлетілись грізним цепом,

стали в один хор.

Не ховайтесь, хитрі лиски,

витягнем із нор!

Б'ють згори, метають блиски —

лиш шумить мотор...

Дивний флот на сонці сяє,

гімном небо потрясає,

грає на крилі.

То вертаються титани

чорної землі.

Із далекої літани,

там, де королі.

іх внизу стрічають Лади,

Ще й останньої безвлади

повна повноліть.

Мов жона – тонка, колисла

нива хліб зернить.

Аж за море вусом звисла,

звисла і шумить...

1923

НАДХОДИТЬ ЛІТО...

Надходить літо,

чуеш-бо? – надходить лі —

Томліє гай. Ріка струнка.

В садках додолі цвіт, додолі цвіт...

Рясніє небо. Дні вже не такі.

Повніє далина. І за повіткою

малина сивіє віями...

Повніє далина.

На призьбі дід старий —

як сон.

Кошлатить йому брови внук.

Гойдає вітер мак, і мак і явори.

Син

у землю заступа встромив

і йде до хати. Тепло як!

Це десь за тиждень вже й жита почнуть мов справжні зорювать.

Пережили і війни і біду,

визволили молоду і поділили.

Іще б останню

доділить – тоді вже й зовсім.

Тиша. Лиш на кутку і дзвзак і стун.

Проїде вулицею хтось. Тиша.

Це десь за тиждень вже й жита

почнуть мов справжні зорювать.

Електрику сусідне провело.

Пора б і пам? Хитає головою дід.

Скрипить за хатою колодязь.

Дзвід

тремтить і труситься, от-от впаде.

Артезіанський буде в нас, не пропадем!

Хитає головою дід.

А над селом – пустун-літан

безжурно крильми креслить план.

Виходить з хати молодая

весела мати: де мій син?

Дитина ручками, дитина ніжками – який!

Напевно буде комсомолец – так?

І от воно вже на руках.

Забуло діда, всіх і все,

і мружить очі й груди ссе...

Надходить літо.

1924

КОЖУМ'ЯКА

Кожі Микита м'яв —

прийшли к ньому люди,

прийшли в сльозах к ньому люди:

Конец ознакомительного фрагмента.

Купить: https://tn.knigapoisk.com/ru/tichina_pavlo/v-ter-z-ukra-ni

Текст предоставлен ООО «ИТ»

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию: [Купить](#)